

**BETÆNKNING****Afgivet af Lovudvalget****vedrørende****Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Grønlands Selvstyre tiltræder Europarådets konvention til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet (Istanbulkonventionen)****Afgivet til forslagets 2. behandling**

Udvalget har under behandlingen senest bestået af:

Medlem af Inatsisartut Anders Olsen, Siumut, formand  
Medlem af Inatsisartut Aqqalu Jerimiassen, Atassut, næstformand  
Medlem af Inatsisartut Harald Bianco, Inuit Ataqatigiit  
Medlem af Inatsisartut Mariia Simonsen, Inuit Ataqatigiit  
Medlem af Inatsisartut Mala Høy Kúko, Siumut

Udvalget har efter 1. behandlingen 24. marts 2022 gennemgået forslaget.

**Forslagets indhold og formål**

Forslaget indebærer, at Grønlands Selvstyre tiltræder Europarådets konvention til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet.

Konventionen omhandler beskyttelsen af kvinder mod alle former for vold og har bl.a. til formål at forebygge, retsforfølge og udrydde vold mod kvinder og vold i hjemmet.

Konventionen er i sin fulde tekst optaget som bilag til beslutningsforslaget. Konventionens indhold er desuden opsummeret i beslutningsforslagets begrundelse.

Også Lovudvalgets betænkning til EM2021/146 indeholder en (på nogle punkter mere uddybende) opsummering af konventionens indhold.

**Orientering fra Naalakkersuisut og spørgsmål fra udvalget**

I forbindelse med punktet har Naalakkersuisut den 23. marts 2022 holdt et orienteringsmøde med udvalget. Udvalget modtog i forbindelse med orienteringen et notat vedrørende konventionens artikler og Grønlands efterlevelse af disse. Notatet fremgår som bilag til Naalakkersuisuts besvarelse af udvalgets spørgsmål.

I forbindelse med udvalgets behandling af punktet har udvalget stillet spørgsmål til Naalakkersuisut. Udvalgets spørgsmål og Naalakkersuisuts svar er vedlagt som bilag 1 og 2.

### **Udvalgets behandling af forslaget**

Udvalget har noteret sig, at konventionens formål er at beskytte kvinder mod alle former for vold og at forebygge, retsforfølge og udrydde vold mod kvinder og vold i hjemmet, herunder ved at fremme reel ligestilling mellem kvinder og mænd.

Udvalget har i sin betænkning til EM2021/146 tilsluttet sig denne målsætning. Udvalget konstaterede i den forbindelse, at vold mod kvinder også her i landet desværre er et forholdsvist udbredt problem.

Udvalget indstillede på denne baggrund ”Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at fremsætte forslag til Inatsisartutbeslutning på FM 2022 om at tiltræde Istanbul-konventionen” til vedtagelse.

Udvalget gav imidlertid i sin betænkning udtryk for en klar forventning om, at Naalakkersuisut i forbindelse med sin fremsættelse af et beslutningsforslag om tiltrædelse af konventionen redegør nærmere for de økonomiske og administrative konsekvenser af en eventuel tiltrædelse (og efterlevelse) af konventionen, og at der i tilknytning hertil gives Inatsisartut en nærmere beskrivelse af, hvilke tiltag der vil skulle iværksættes, for at kunne leve op til konventionsforpligtelserne.

Naalakkersuisut har i beslutningsforslagets begrundelse oplyst, at tiltrædelse af konventionen ikke vil have økonomiske konsekvenser for det offentlige, dog med den tilføjelse, at tiltrædelsen forventes at kunne have *aflæde* administrative konsekvenser, da konventionen forpligter vort land til løbende at arbejde aktivt med bekæmpelse af diskrimination og vold mod kvinder.

Udvalget har i relation hertil noteret sig, at Naalakkersuisut vurderer, at Grønland ”allerede efterlever en stor del af konventionens bestemmelser”. Heri må dog også ligge, at fuld efterlevelse forudsætter yderligere tiltag – med heraf følgende ”afledte økonomiske konsekvenser”.

Der er ikke i forslagens begrundelse gjort noget forsøg på nærmere at konkretisere disse tiltag eller at anså de udgifter, som måtte være forbundet hermed.

Som nævnt har udvalget dog fra Naalakkersuisut modtaget et notat vedr. Grønlands aktuelle efterlevelse af konventionens artikler. (Se denne betæknings bilag 2).

Vedrørende det nuværende tilbud om krisecentre:

Istanbulkonventionens artikel 23 lyder som følger:

”Parterne træffer de lovgivningsmæssige eller andre foranstaltninger der er nødvendige for at etablere passende, lettilgængelige krisecentre i tilstrækkeligt antal med henblik på at tilbyde sikkert ophold og yde proaktiv, udfarende hjælp til ofre, især kvinder og børn.”

Udvalget har på baggrund af bestemmelsen stillet spørgsmål, om Naalakkersuisut anser, at det nuværende tilbud om krisecentre er tilstrækkeligt til at efterleve konventionen. Til dette har Naalakkersuisut svaret følgende:

*”Istanbulkonventionen stiller ikke krav om, hvor mange krisecentre, der skal være. I Grønland har vi 9 krisecentre fordelt i landet. I forhold til, hvor mange indbyggere der er i Grønland, er 9 krisecentre et forholdsvist stort antal. Geografien og de store distancer kan imidlertid gøre det vanskeligt at have tilbud om krisecentre i alle de små samfund på kysterne, men det er Naalakkersuisuts vurdering, at Istanbulkonventionen er efterlevet på dette punkt.*

Udvalget er enig i, at konventionen ikke stiller krav om et konkret antal krisecentre. Dog pålægger bestemmelsen parterne at etablere ”... passende, lettilgængelige krisecentre i tilstrækkeligt antal...” Udvalget er af den opfattelse, at det ikke blot er et spørgsmål om antal krisecentre i forhold til population, men også et spørgsmål om geografisk tilgængelighed, samt at behovet naturligt vil være større i en befolkning, hvor vold er mere udbredt. Når kun 9 ud af 17 byer har et krisecenter, er mange kvinder henvist til at rejse fra sin hjemby for at kunne søge hjælp.

Udvalget er på denne baggrund i tvivl, om det eksisterende tilbud er tilstrækkeligt til at opfylde bestemmelsen i konventionen.

Vedrørende det eksisterende tilbud om telefonrådgivning:

Istanbulkonventionens artikel 24 lyder som følger:

”Parterne træffer de lovgivningsmæssige eller andre foranstaltninger der er nødvendige for at etablere en gratis landsdækkende, døgnbemandet telefonrådgivning, som under tavshedspligt eller med behørig hensyntagen til de tilringendes anonymitet kan yde rådgivning vedrørende alle former for vold omfattet af denne konvention.”

Udvalget har på baggrund af bestemmelsen stillet spørgsmål, om Naalakkersuisut anser, at det nuværende tilbud om telefonrådgivning er tilstrækkeligt til at efterleve konventionen. Til dette har Naalakkersuisut svaret følgende:

*”Naalakkersuisuts telefonrådgivning Tusaanga har netop udvidet sine åbningstider, så det er endnu lettere for borgere at komme i kontakt med en rådgiver, der kan lytte og hjælpe. Derudover er det altid muligt, døgnet rundt, at kontakte politiet for støtte i tilfælde af vold. Som noget særligt har Grønland tilmed telefonrådgivning for voldsudøvere, Alliaq, der hjælper med forebyggelse af vold. Det er dermed Naalakkersuisuts opfattelse, at Grønland også på dette punkt lever op til Istanbulkonventionen.*

Udvalget bemærker i den sammenhæng, at Tusaanga har telefontid søndag-torsdag 09:00-00:00 og fredag-lørdag 09:00-04:00. Telefontjenesten er anonym og gratis. Tusaanga er således ikke en døgnåben telefonrådgivning.

Udvalget forstår konventionen som at artikel 24 pålægger parterne at etablere en gratis landsdækkende, døgnbemandet telefonrådgivning, der yder akut hjælp af socialfaglig art. Det kan derfor undre udvalget at Naalakkersuisut i den sammenhæng henviser til, at det er muligt at kontakte politiet hele døgnet, da politiets vagtcentral tager udgangspunkt i politiets arbejde. Udvalget betvivler ikke at politiet i en nødsituation yder vigtig hjælp til voldsramte kvinder, men dette er ikke vagtcentralens primære fokus.

Udvalget er på denne baggrund i tvivl, om det eksisterende tilbud er tilstrækkeligt til at opfylde bestemmelsen i konventionen.

#### Udvalgets overvejelser:

Af beslutningsforslaget fremgår det, at en tiltrædelse af konventionen ikke vil have økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige. Det redegøres dog for, at tiltrædelse af konventionen vil have afledte økonomiske og administrative konsekvenser, da konventionen forpligter Grønland til løbende at arbejde aktivt med bekæmpelse af diskrimination og vold mod kvinder. Udvalget er bekymret for, at en tiltrædelse af konventionen på den baggrund kan opfattes mere som et politisk signal end som reelt forpligtende. Udvalget finder i den sammenhæng grund til at fremhæve, at statistikken fra politiets årsrapporter tyder på, at omfanget af vold i samfundet fortsat ligger stabilt højt.

#### Fra politiets årsrapporter:

	Husspektakler	Husspektakler m/børn
2013	2518	439
2014	2412	410

2015	1827	301
2016	1916	331
2017	1960	380
2018	1957	325
2019	2013	391
2020	2164	405
2021	2181	435

Udvalget finder grund til at bemærke, at på trods af at der er iværksat en række initiativer, ser det ikke ud til, at dette har påvirket omfanget af vold i samfundet.

Udvalget finder principielt også grund til at fremhæve at efter udvalgets opfattelse, vil en tiltrædelse af konventionen på det nuværende tidspunkt være en forhåndsaccept af samtykkebestemmelsen og et forbud mod psykisk vold – altså før disse lovforslag har været behandlet i Inatsisartut, da konventionen indeholder bestemmelser, der forpligter parterne til at regulere disse forhold.

### **Udvalgets indstillinger**

Et enigt udvalg indstiller forslaget til vedtagelse.

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

---

Anders Olsen  
Formand

---

Aqqalu Jerimiassen  
Næstformand

---

Harald Bianco

---

Mariia Simonsen

---

Mala Høy Kúko